

κεντρωμένο, εικόνα της νέας ελευθεριακής κοινωνίας. Αυτό το κίνημα θα δημιουργήσει την επαναστατική οργάνωση του από τα κάτω προς τα πάνω και από την περιφέρεια προς το κέντρο, σύμφωνα με την αρχή της ελευθερίας και όχι από τα πάνω προς τα κάτω και από το κέντρο προς την περιφέρεια που αποτελεί τη μέθοδο όλων των εξουσιών". Η ελευθερία μπορεί να δημιουργηθεί μόνο μέσα από την ελευθερία.

ΝΑ ΕΠΑΝΟΙΚΕΙΟΠΟΙΗΘΟΥΜΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Σ' αυτή την πραγματικότητα της τηλεκαταναλωτικής αποχαύνωσης και της γενικευμένης συναίνεσης η εξουσία αυτοεπιβεβαιώνεται αναγγέλλοντας το τέλος της ιστορίας, ενώ οποιαδήποτε πράξη αντίστασης περιορίζεται (με την πολύτιμη βοήθεια της αριστεράς και άλλων κυβερνητικών και μη καλοθελητών) σε θεσμικά - "νόμιμα" κανάλια, τα οποία διόλου επικίνδυνα δεν είναι για τον καπιταλισμό, απεναντίας αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της διατήρησης της κυριαρχίας του. Η κοινωνική διαλεκτική φαίνεται να έχει καταργηθεί. Ευτυχώς ή δυστυχώς (είναι ευνόητο το για ποιον είναι δυστύχημα), όμως, μιλάμε για φαινομενικότητα και όχι για ουσία. Γιατί στην ουσία τα πράγματα είναι αρκετά διαφορετικά απ' ότι θέλουν να φαίνεται.

Η έλλειψη κριτικής σκέψης κρύβει καλά την ουσία της κοινωνικής οργάνωσης, ότι δηλαδή ο καπιταλισμός, ως κοινωνική σχέση, περιέχει μέσα του την ίδια του την άρνηση. Αυτή η άρνηση δεν είναι κάτι ασαφές ή μια ακαδημαϊκή έννοια. Είναι η συνειδητή ή ασυνειδητή πράξη των ανθρώπων στην προσπάθειά τους να προστατευτούν από την ετερονομία και την αλλοτρίωση που επιβάλλει η καπιταλιστική σχέση. Είναι κοινωνική-ιστορική δημιουργία που διαμορφώνει, ταυτόχρονα και αντιθετικά προς τις καπιταλιστικές προσαγές, την κοινωνική θέσμιση. Είναι αυτή η άρνηση που έχει οδηγήσει στη δημιουργία δομών και σχέσεων επιθετικών προς το υπάρχον, μοντέλων αντιιεραρχικής κοινωνικής οργάνωσης, που έχει οδηγήσει, τελικά, στις μεγάλες εξεγέρσεις και επαναστάσεις του παρελθόντος.

Δυστυχώς, σήμερα βιώνουμε μια ιστορική συνθήκη ολοένα και μεγαλύτερης έκλειψης του προτάγματος της κοινωνικής αλλαγής και της αυτονομίας. Η κυριαρχία έχει αναπτύξει πανίσχυρους μηχανισμούς ελέγχου, καταστολής και απόσπασης της κοινωνικής συναίνεσης, οι οποίοι έχουν εξοβελίσει τις εκδηλώσεις του κοινωνικού-ταξικού ανταγωνισμού στο περιθώριο (τουλάχιστον στο χώρο της γέννησης του προτάγματος της αυτονομίας, στη Δύση). Μέσα στη νύχτα της κοινωνικής ειρήνης όλες οι αγελάδες είναι μαύρες. Μετά το γενικευμένο κατακερματισμό του κοινωνικού ιστού, μέσο αποδιάρθρωσης των συλλογικών διεκδικήσεων, η εξουσία τον επανενώνει στο πεδίο του φαίνεσθαι, σε μια προσπάθεια ομογενοποίησης των κοινωνικών-ταξικών διαφορών και ταύτισης όλων, ανεξαιρέτως, των κοινωνικών ομάδων με τα οράματά της. Η υπόσχεση του επίγειου παραδείσου (κάθε συνεπής θρησκεία οφείλει να υπόσχεται τον παράδεισό της) της κατανάλωσης και του θεάματος φαίνεται να σβήνει την επιθυμία της κοινωνικής ανατροπής.

Βέβαια, δεν μπορούμε να αντιληφθούμε ως παράδεισο μια κοινωνική πραγματικότητα την οποία θα ζήλευε ο Δάντης όταν περιέγραφε την κόλασή του και η οποία δεν διαφέρει πολύ από την έμπνευση του Όργουελ. Διαρκής πόλεμος για την εξασφάλιση της παγκόσμιας τάξης, σφαγιασμένα παιδιά στο Ιράκ και τη νιγηρία, ανήλικες πόρνες στην Ταϊβάν, μπόινγκ στο Μανχάταν, ναρκωτικά στα σύνορα της ευρώπης-φρούριο, "τυχαίες" εκπυρσοκροτήσεις αστυνομικών όπλων, χιλιάδες θάνατοι από ναρκωτικά, κάμερες και μπάτσοι γειτονιάς στις μητροπόλεις, αυνανιζόμενοι τηλεθεατές ... και ο κατάλογος δεν έχει τελειωμό. Μια τέτοια πραγματικότητα

μάλλον θα την αποκαλούσαμε βαρβαρότητα, σίγουρα όχι παράδεισο. Και μερικοί "ρομαντικοί" ακόμα αναρωτιούνται: που πήγαν εκείνα τα όνειρα που κάναμε παιδιά κοιτάζοντας τα σύννεφα από το τελευταίο θρανίο;

Η οικονομία και ο "εξορθολογισμός" που αυτή επιβάλλει απαιτούν να είμαστε ρεαλιστές. Μα, ακριβώς επειδή είμαστε ρεαλιστές οφείλουμε να απαιτήσουμε την ουτοπία, αφού πρώτα επανοικειοποιηθούμε τον όρο από τη μεταφυσική της εξουσίας και του προσδώσουμε το χαρακτήρα, όχι του τέλους, αλλά της διαρκούς ριζοσπαστικής πολιτικής πράξης: "Η ουτοπία είναι αυτό, που όταν κάνεις ένα βήμα προς το μέρος του, απομακρύνεται δύο, όταν κάνεις δύο, απομακρύνεται τέσσερα, όταν κάνεις τρία, έξι ... Και τότε, σε τι χρησιμεύει η ουτοπία; Σε κάνει να προχωράς ...". Εγκλωβισμένοι στον πολιτισμό της εκμετάλλευσης και της βαρβαρότητας οφείλουμε να απαιτήσουμε την επανάσταση, να την επανεισάγουμε στη ζωή των ανθρώπων, και πρώτα απ' όλα στα στόματα των ανθρώπων, μιας και οι φαντασιώσεις περί τέλους της ιστορίας από τη μια, και η ενσωμάτωση της ήττας από την αριστερά και τα κοινωνικά κινήματα από την άλλη έχουν εξοστρακίσει ακόμα και τη λέξη στα στόματα κάποιων "γραφικών νέων, οι οποίοι θα ωριμάσουν και θα έρθουν στο σωστό δρόμο". Θέλουμε μια άλλη κοινωνία, μια κοινωνία αυτόνομη. Δεν βλέπουμε καμιά ιστορική αναγκαιότητα, δεν έχουμε καμιά έτοιμη συνταγή για τον τρόπο με τον οποίο αυτή θα πραγματοποιηθεί, ούτε κάποια εξωιστορική θεωρία που να μην αλλοιώνεται και να μην εμπλουτίζεται μέσα από την πολιτική πράξη και την τριβή της με την κοινωνική πραγματικότητα. Δεν μπορούμε να προβλέψουμε την οργάνωση της "ελεύθερης κοινωνίας". Αυτά τα αφήνουμε για τους κάθε είδους ορθόδοξους. Επιλέγουμε την επανάσταση ενάντια στην καταπίεση που βιώνουμε καθημερινά, ενάντια στον αργό θάνατο, πνευματικό και σωματικό, μέσα στο φαντασμαγορικό πολιτισμό των μητροπόλεων, ενάντια στο βίαιο θάνατο στις παρυφές της αυτοκρατορίας. Επιλέγουμε την επανάσταση, ως "κριτική της ανθρώπινης γεωγραφίας, διαμέσου της οποίας τα άτομα και οι κοινότητες πρέπει να κατασκευάσουν το χώρο και τα γεγονότα που αντιστοιχούν στην οικειοποίηση, όχι πια της εργασίας τους μόνο, αλλά της συνολικής τους ιστορίας". Η ριζοσπαστική πολιτική πράξη περιέχει το σπέρμα της αυτοθέσμησης της κοινωνίας. Μόνο μέσα από τους αγώνες μπορεί

αυτή να παράγει μια άλλη πραγματικότητα από αυτή του συστήματος. Παρεμβαίνουμε με το λόγο και τις πράξεις μας στους κοινωνικούς αγώνες, γιατί θεωρούμε το δρόμο προνομιακό πεδίο πολιτικής δραστηριοποίησης, κατάλληλο έδαφος για να κοινωνικοποιήσουμε την άποψή μας και να αναδείξουμε τα σημεία που θεωρούμε κομβικά για την ανάπτυξη ενός πραγματικά ανατρεπτικού κινήματος, γιατί δεν απαξιώνουμε τη μεγάλη πλειοψηφία του κόσμου που συντάσσεται πίσω από τον κάθε αριστερό ηγετίσκο, όσο "βολεμένος" κι αν είναι ο καθένας, γιατί, τελικά, η αλλαγή της κοινωνίας είναι υπόθεση της ίδιας της κοινωνίας (των κάθε λογής καταπιεσμένων) και όχι μιας επιλεκτικής ομάδας πεφωτισμένων. Το να ψάχνουμε ακόμα για ένα δρων υποκείμενο που θα μπορούσε να πραγματοποιήσει το πρόταγμα της ατομικής και κοινωνικής αυτονομίας -έναν άνθρωπο, ένα κόμμα, μια θεωρία, ή μια τάξη- "αυτό σημαίνει ότι παραγνωρίζουμε τις απαιτήσεις που έχουν δημιουργηθεί από τη σημερινή κοινωνικο-ιστορική πραγματικότητα, την απαιτούμενη πλέον διεύρυνση και εμβάθυνση κάθε επαναστατικής δραστηριότητας. Το επαναστατικό πρόταγμα έχει καταστεί τέτοιο που δεν θα έχει νόημα, αν η συντριπτική πλειονότητα των ανδρών και των γυναικών που ζουν στη σύγχρονη κοινωνία δεν καταφέρουν να το επωμισθούν, και να το κάνουν ενεργητική έκφραση των αναγκών και των επιθυμιών τους. Δεν υπάρχει υπέρτατος σωτήρας και καμιά ιδιαίτερη κατηγορία δεν κρατά στα χέρια της την τύχη της ανθρωπότητας".

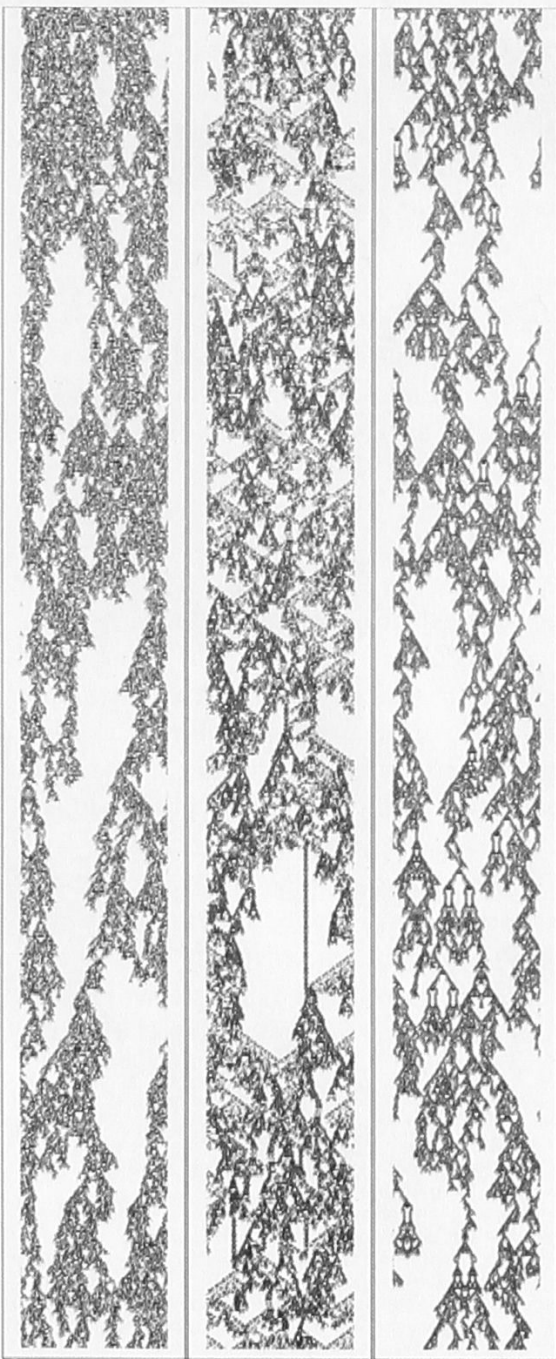
Η εξουσία στηρίζεται στο φόβο. Όλα ξεκινούν από το φόβο του θανάτου, αλλά από εκεί και πέρα παίρνουν τις κατευθύνσεις που επιβάλλει η εξουσία. Πρέπει να φοβόμαστε την ανεργία, την περιθωριοποίηση, τον ξένο, τον τρομοκράτη, την άτυπη πνευμονία, την απώλεια της ατομικής ιδιοκτησίας. Προτάσσουμε την εμπειρία του αγώνα ενάντια στην εξουσία, την αλληλεγγύη ενάντια στο φόβο. Στο δρόμο, στις συμπυκνώσεις του κοινωνικού ανταγωνισμού, οφείλουμε να δημιουργήσουμε τη σκαλωσιά της μελλοντικής κοινωνίας. Να οξύνουμε τον αδιαμεσολάβητο, αντιθεσμικό κοινωνικό πόλεμο, ενάντια στο δικό τους πόλεμο που δε λείει να τελειώσει. Να οραματιστούμε την επανάσταση ενάντια στον πολιτισμό της βαρβαρότητας...

...να συλλογικοποιήσουμε τις αρνήσεις μας ενάντια στο κυρίαρχο!

τολμά ακόμα να αντιστέκεται στην απαξίωση της ζωής του ανθρώπου από τη βιομηχανία παραγωγής εκμετάλλευσης). Διαχέει τη σύγχυση και το φόβο κρύβοντας καλά τον πραγματικό κίνδυνο για κάθε εκμεταλλευτικό σύστημα, που είναι τελικά και ο πραγματικός στόχος αυτού του ατελείωτου πολέμου, κίνδυνος που δεν είναι άλλος από την αμφισβήτηση, την ανάπτυξη ριζοσπαστικού πολιτικού λόγου, το πράττειν για την αυτοθέσμιση της κοινωνίας.

"Η λειτουργία του πολέμου ως μέσο διασφάλισης της κυριαρχίας συνίσταται πάντα στο να σπρώχνει τους ανθρώπους στην αδυναμία τους μπροστά στα "μεγάλα γεγονότα" της παγκόσμιας ιστορίας και να τους κλέβει κάθε προοπτική ιδίας διαμόρφωσης της ιστορίας τους". Η συντριπτική πλειοψηφία των δυτικών κοινωνιών, αποκαυνωμένη σε μια ιλιγγιώδη κούρσα κατανάλωσης, "έζησε" στον καναπέ της έναν πόλεμο ο οποίος ήταν μακριά, ο οποίος δεν είχε καμία σχέση μ' αυτήν, πνευματικά νεκρή, παρά μόνο στις εκλάμψεις φιλανθρωπίας και συμπόνιας τη στιγμή που τα κανάλια πρόβαλαν κατακρεουργημένα παιδιά, ενσωματωμένες κι αυτές στην επιβαλλόμενη ένωση του κατακερματισμένου κοινωνικού ιστού στο πεδίο του θεαματικού, απόλυτα αρμονικές με τα εφιαλτικά οράματα των κυρίων. Η δυτική κοινωνία αποδείχτηκε ανίκανη να καταλάβει ότι ο πόλεμος έγινε (και γίνεται ακόμα) για την ευημερία της, για τη διαιώνιση του κύκλου εμπορευματικής παραγωγής - κατανάλωσης, με μια γενική και αφηρημένη έννοια, για την παραγωγή ξεράστιων κερδών για τους "λίγους και εκλεκτούς" και την παραγωγή καταναλωτικών ονείρων γι' αυτήν την ίδια, μια κοινωνία βυθισμένη στην ετερονομία, ανίκανη να διακρίνει τις προεκτάσεις του πολέμου κατά της τρομοκρατίας, να καταλάβει ότι στόχος δεν είναι κανένας Σαντάμ και κανένας Ταλιμπάν, αλλά κάθε φωνή αμφισβήτησης των εξουσιαστικών προσταγών.

Η διεθνοποιημένη καπιταλιστική κυριαρχία, (η συντονισμένη από τα πάνω τάση για διεύθυνση και κυβέρνηση των κοινωνιών του πλανήτη), απλώνει όλο και περισσότερο τα δίκτυα της βαρβαρότητας στο πέλαγος των ανθρώπινων δραστηριοτήτων. Με την αλαζονεία που διακατέχει κάθε είδους εξουσία, θεωρεί πως μπορεί ανεμπόδιστα να κόβει και να ράβει στα μέτρα της τις κοινωνικές συμπεριφορές καθορίζοντας τις τύχες των ανθρώπων και θάβοντας κάθε απελευθερωτική προοπτική που θα μπορούσαν αυτοί να χαράξουν για τον εαυτό τους. Σε κάποιο βαθμό, το πετυχαίνει με τη ωμή βία και τον εξαναγκασμό. Αλλά για προφανείς λόγους αυτά δεν αρκούν και ποτέ δεν άρκεσαν για να εξασφαλίσουν τη λειτουργία μιας κοινωνίας άρα και τη συνέχειά του συστήματος που την επικυριαρχεί. Αυτό που διατηρεί τη κοινωνία της εκμετάλλευσης (και δεν γίνεται λόγος για το αν ζούμε σε μια τέτοια ή όχι) είναι οι πράξεις των ανθρώπων που 24 ώρες το 24ωρο συνεργούν στο να την κρατούν σε κίνηση καταναλώνοντας τα προϊόντα που αυτή προσφέρει, επιδιόμενοι στις απολαύσεις που αυτή προτείνει, γεννώντας τα παιδιά που αυτή αύριο θα έχει ανάγκη, ανατρέφοντάς τα σύμφωνα με τους κοινωνικούς κανόνες και γενικά αναπαράγοντας το καπιταλιστικό σύστημα αξιών. Ένα σύστημα αξιών που δεν πηγάζει από ολοκληρωμένες και οργανικές ανθρώπινες κοινότητες αλλά

ΟΙ ΑΞΙΕΣ ΤΗΣ "ΕΥΡΩΠΗΣ ΜΑΣ"

επιβάλλεται σε διαμελισμένες ατομικότητες. Πολίτες που ελάχιστα ενδιαφέρονται για τις κοινές υποθέσεις. Κοινωνίες στις οποίες τα δημόσια πράγματα ή ακριβέστερα τα πολιτικά πράγματα αντιμετωπίζονται όχι μόνο σαν ξένα και εχθρικά, αλλά και σαν να διαφεύγουν από τη δράση των ανθρώπων. Κοινωνίες που παραπέμπουν τους ανθρώπους στην "ιδιωτική ζωή" ή σε μια "κοινωνική ζωή" όπου η κοινωνία ως κοινωνία ρητά δεν τίθεται σε συζήτηση.

Στην εποχή λοιπόν της γενικευμένης ετεροθέσμησης, έννοιες όπως "ο θεσμός της ενωμένης ευρώπης" ή "το όραμα της ευρωπαϊκής ενοποίησης" δεν μπορούν να εκφράζουν το συμφέρον του πλήθους των εκμεταλλευόμενων της γηραιάς ηπείρου, παρά μόνο αν αυτό ταυτίζεται με την ενίσχυση της εκμετάλλευσης του. Και στην εποχή του θεαματικής αντιστροφής της πραγματικότητας, αλήθειες όπως "οι αξίες της ευρώπης μας" δεν μπορούν παρά να αντικατοπτρίζουν το ψέμα της "ποιότητας ζωής".

Παρακολουθούμε τον τελευταίο καιρό μια προσπάθεια από την πλευρά της κυριαρχης προπαγάνδας να προβάλει τις αξίες της "ευρώπης μας" σαν την εναλλακτική πρόταση απέναντι στην γενικευμένη κοινωνική κρίση αξιών του "βάρβαρου" κομματιού της κυριαρχίας, του βόρειο-αμερικανικού "ιμπεριαλισμού" ή και "τρόπου ζωής". Αυτή η τάση εκφράστηκε σε μεγάλο βαθμό με αφορμή τον πόλεμο στο Ιράκ. Αυτό όμως που έχει πραγματικά σημασία για εμάς, και για κάθε άνθρωπο που βρίσκει τον εαυτό του στη θέση του εκμεταλλευόμενου, δεν είναι ο διπλωματικός χειρισμός ενδοκυριαρχικών συμφερόντων που έλαβε χώρα κατά τη διάρκεια του πολέμου. Αλλά το περιεχόμενο της ζωής και της ελευθερίας μας σαν αυτοκυβερνώμενες κοινωνίες, ζήτημα που επιθυμούμε να επαναφέρουμε στα μυαλά και στα στόματα των ανθρώπων. Το σύστημα αξιών που μας επιβάλει η "ευρώπη μας" και κάθε τεχνητό "...μας" το αντιλαμβανόμαστε σαν βαρβαρότητα ίσης βίαιης έντασης τόσο σε καιρό ειρήνης όσο και σε καιρό πολέμου.

Σχηματικά, το καρότο που κρεμάνε οι ηγέτες της ευρώπης μπροστά στις κοινωνίες, το "όραμα" που προσφέρουν, είναι "ένα επίπεδο ζωής πάντα πιο υψηλό" (ας μη το συγκρίνουμε με την πραγματική ζωή που αυτή δεν έχει επίπεδο). Αυτή όμως η "άνοδος του επιπέδου ζωής" που φέρει μέσα της την ίδια της την άρνηση, δεν μπορούμε παρά να παρατηρήσουμε πως είναι ένας φαύλος κύκλος καθώς πάντα θα υπάρχει ένα άλλο επίπεδο ζωής ακόμα πιο υψηλό. Και τελικά, το αντιανθρώπινο του οράματός τους ξεσκεπάζεται αν αναλύσει κανείς τι θεωρείται σήμερα "ζωή" ώστε να καταλάβει τι σημαίνει "άνοδος του επιπέδου" της.

Η κατανάλωση έχει αναχθεί στη μεγαλύτερη αξία της ζωής μέσα στο καπιταλισμό. Καλύτερη ζωή σημαίνει περισσότερη κατανάλωση. Και όχι φυσικά, για την ικανοποίηση "πραγματικών αναγκών". Αυτές οι

λέξεις δεν έχουν νόημα. Οι ανάγκες δεν είναι πια οι εκφράσεις μιας οργανικής σχέσης του ατόμου με το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον, παρά το αντικείμενο μιας βίαιης υποβολής. Εντυπώνονται στο κοινωνικό φαντασιακό προσφέροντας το κίνητρο, το νόημα της ζωής, χτίζοντας το σύστημα των αξιών της κοινωνίας. Φαγητά, ρούχα, πλυντήρια, επικοινωνία, διασκέδαση, σχέσεις, τέχνη, παιδεία, φυγές και προσωπεία. Όλα είναι πρόσφορα για κατανάλωση. Και φυσικά, εναλλακτική λύση δεν υπάρχει. Όποιος αρνείται να καταναλώσει τις ανθρώπινες δραστηριότητες και τα προϊόντα τους, είναι ξένος. Η κοινωνία πρέπει να τον φοβάται όπως πρέπει να φοβάται τα πάντα. Ειδάλλως πως θα καταναλώσει την ασφάλειά της;

Γι' αυτό και η εργασία δεν είναι δικαίωμα (μιλάμε για ανθρώπινα δικαιώματα στον καπιταλισμό;) αλλά εκβιασμός. Μια αλλοτριωμένη δραστηριότητα, στερημένη κάθε ουσίας παρά μόνο αυτής τη εξασφάλισης εισοδήματος απαραίτητου στην κατανάλωση όπως την περιγράψαμε παραπάνω. Μα ακόμη και η σημασία της εργασίας και της καθημερινής πάλης ενάντια στην εκμετάλλευση που τη συνοδεύει, σαν έδαφος θετικής κοινωνικοποίησης, σαν πλαίσιο μέσα στο οποίο συντίθεται η συλλογικότητα και η αλληλεγγύη των εργαζομένων, έχει τραγικά αποδυναμωθεί. Και εδώ βρίσκουν πια ξεκάθαρα το ρόλο τους οι υπερκρατικοί σχηματισμοί τύπου Ε.Ε. Μέσα στο "όραμα της ενωμένης ευρώπης" που μας πλάσσουν κρύβεται ο συντονισμένος πια, ολοένα και πιο εντατικός κατακερματισμός των εργαζομένων. Η επίθεση στη συλλογική διεκδίκηση και την αλληλεγγύη, λέξεις που η κυριαρχία προσπαθεί να σβήσει από την κοινωνική μνήμη. Όσα δικαιώματα είχαν κερδίσει οι εκμεταλλευόμενοι με αγώνες στο παρελθόν, αμφισβητούνται σαν να μην υπήρξαν. Η λήθη βασιλεύει.

Σύμμαχοι τους αναμφισβήτητα είναι όλοι οι μηχανισμοί πολιτικής διαμεσολάβησης. Οι σημερινές πολιτικές οργανώσεις δεν εκφράζουν πλέον μια στάση ή μια θέληση πολιτική ενός οποιουδήποτε σημαντικού στρώματος. Καμιά κατηγορία του πληθυσμού δεν τις τρέφει με την ουσία της, καμιά δε συμμετέχει σ' αυτές πραγματικά, για καμιά δεν αποτελούν το φορέα μιας συλλογικής πολιτικής δημιουργίας. Η πολιτική θα καταναλώνεται από τις κοινωνίες όσο θα παράγεται και θα πουλιέται από τα κόμματα.

Οι αξίες της "ευρώπης μας" είναι οι αξίες του καπιταλισμού. Δεν μπορούμε να διακρίνουμε το ανθρώπινο στοιχείο σ' αυτή τη μέγγενη που μας αγκαλιάζει χαρούμενα και πολιτισμένα.

Κατά τη διάρκεια του πολέμου στο Ιράκ το περίφημο κίνημα της αντι-παγκοσμιοποίησης μετασχηματίστηκε όπως ήταν αναμενόμενο σε αντιπολεμικό κίνημα ελπίζοντας σε μια εκ νέου μαζικότητα αυτή τη φορά πάνω στο ενωτικό αυτονόητο της αντίθεσης σ' έναν πόλεμο. Η συμμαχία Stop the War και το Παγκόσμιο Κοινωνικό Φόρουμ έθεσαν πριν και κατά τη διάρκεια του πολέμου το στόχο της αποτροπής του πολέμου, κάτι το οποίο δεν πέτυχαν φυσικά. Κάτω απ' την τεράστια ομπρέλα τους χώρεσαν ειρηνιστές, μη-κυβερνητικές οργανώσεις, αριστεροί, ανθρωπιστές και διάφορα διαγραμμαμένα απολειψάδια του σταλινισμού. Λόγω του "πολυ-συλλεκτικού, πολύχρωμου, δημοκρατικού πανηγυριού" που αποτέλεσαν, όπως λένε κι οι ίδιοι άλλωστε, δεν μπόρεσαν να βγάλουν προς τα έξω μια κοινή συνισταμένη εναντίωση στον πόλεμο που

Ένας άλλος κόσμος είναι εφικτός...

να διάκειται εχθρικά προς το σύστημα που παράγει πολέμους εδώ και αιώνες και δεν είναι άλλο από τον καπιταλισμό. Αυτό το "Όχι στον πόλεμο" που κραύγασαν δεν έλεγε απολύτως τίποτα, όμως, επειδή δε 'θελαν να πουν τίποτα. Ήθελαν μόνο να καπελώσουν τον κόσμο που κατέβαινε σ' αυτές τις διαδηλώσεις και να περάσουν ως σύγχρονη ιδεολογία τη δική τους αμχανία μπροστά στα πράγματα. Αυτή η ανίερη συμμαχία που θα βρεθεί ξανά μπροστά μας τον Ιούνιο του 2003 στη Θεσσαλονίκη έκανε σημαία της τα σχέδια των αφεντικών, αυτών που έκαναν τον πόλεμο στο Ιράκ, αυτών που θα κάνουν τον επόμενο πόλεμο, αυτών που λένε πως δέχθεν τους αντιτίθενται! Έχουν ιδεολογικοποιήσει το "τέλος των ιδεολογιών", υποτίθεται προς όφελός τους. Ζητάν όμως από αυτούς που κατεβαίνουν στο δρόμο να συσπειρωθούν κάτω απ' την ομπρέλα τους και να ξεχάσει ο καθένας

από πού προέρχεται, με εγγύηση μόνο μια ψευδαίσθηση: το που υποτίθεται πως πηγαίνει. Η ψευδαίσθηση είναι η εναντίωση στο σύστημα μέσα από τις γραμμές του Φόρουμ και του Stop the War. Κανείς όμως δεν το δηλώνει ξεκάθαρα, το αφήνουν να εννοείται. Δεν τολμούν να διεξάγουν μια μετωπική επίθεση στον καπιταλισμό γιατί δεν είναι αυτές οι προθέσεις τους. Πώς να εναντιωθεί στο σύστημα μια μη-κυβερνητική οργάνωση ή η ATTAC!, που αποτελούν τα καλύτερα δεκανίκια του κράτους; Αυτά όμως αποσιωπούνται στα μεγαλόστομα μανιφέστο τους. Σου λένε: Δε μας ενδιαφέρει αν είσαι ελληνόψυχος, αριστερός, εναλλακτικός καρναβαλιστής ή πωρωμένος χριστιανός, αρκεί να αντιτίθεσαι στον πόλεμο ή να λες "Ένας άλλος κόσμος είναι

εφικτός". Μα στην ίδια βάση δε μιλούν και τα αφεντικά; Δε μας νοιάζει αν είσαι σκληροπυρηνικός ή κομφορμιστής, αρκεί να καταναλώνεις όσα σου δίνουμε και σου λέμε. Οι ιδέες, τα προτάγματα περνάν σε δεύτερη μοίρα και φυσικά ούτε λόγος να γίνουν πράξη. Το αντιπολεμικό κίνημα σε ένα μεγάλο βαθμό κινήθηκε όπως ήθελαν οι κυρίαρχοι, χωρίς να θίγει την ουσία του πολέμου. Ο ειρηνιστής και ο ανθρωπιστής, δύο φιγούρες που πρωταγωνίστησαν στο αντιπολεμικό κίνημα, δεν είναι ιδεολόγοι αλλά εξω-ιστορικά υποκείμενα, έρμαιο της κυρίαρχης ιδεολογίας. Και οι δύο βλέπουν την εκμετάλλευση, το θάνατο, το συνεχές πόλεμο αλλά όχι την ιεραρχία, την ταξικά δομημένη κοινωνία και, κυρίως, το πώς θα έρθει το τέλος της. Η εναντίωση στον πόλεμο γι αυτούς δεν μπορεί να συλληφθεί με ένα σφαιρικό κοινωνικό-ιστορικό τρόπο γιατί η σύγκρουση τους είναι απλώς η αφομοίωση του κυρίαρχου ιδεολογήματος: του "τέλους των ιδεολογιών". Το Φόρουμ βρίσκει τον εαυτό του μέσα στον ανθρωπισμό εξ' ου και ζητάει έναν πιο ανθρώπινο καπιταλισμό. Ο Μαρξ υποχωρεί και το μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο όραμα της "Κοινωνίας των

στηρίζεται στην επιβίωση των καλύτερων και στην εκμετάλλευση κάποιων από κάποιους άλλους μπορεί να γίνει πιο ανθρώπινο. Η σημερινή αριστερά ή το φάντασμά της τουλάχιστον ζητά τον εξανθρωπισμό της απανθρωπιάς.

Αν η Νέα Αριστερά του 70' πνίγηκε μέσα στην κατανάλωση της σύνδεσης του οράματός της με το ροκ αγοράζοντας περισσότερα στερεοφωνικά και δίσκους, για παράδειγμα, αυτήν εδώ την ξέβρασε η κατανάλωση εικόνων, ιδεών και συμβόλων ο Τσε βαδίζει χέρι-χέρι με τον Manu Chao και ο Μπωβέ με τη Le Monde. Το αυτοκόλλητο σημάκι της Συμμαχίας Stop the War απαγόρευε τη ρίψη βομβών λέγοντας παράλληλα "Όχι στον Πόλεμο". Η αθρόα κατανάλωση της εικόνας ενός ανθρώπου που περπατούσε με το αυτοκόλλητο στα ρούχα του, πέρα απ' τη σαφή εξομοίωση της ιδέας του Πολέμου με μία Βόμβα, πετύχαινε να ξεπεράσει και την αντίφαση αυτού του ανθρώπου που αγόραζε το αγαπημένο του PC στο επόμενο βήμα του. Ίσως αυτή είναι ακριβώς η δυνατή επικοινωνία και διακριτότητα που θέλουν οι αριστεροί στα κινήματα που συμμετέχουν. Όλοι είμαστε καταναλωτές, αλλά εγώ έχω αυτοκόλλητο στο πέτο!

Η δική μας συμμετοχή στο αντιπολεμικό κίνημα ήταν αυτονόητη μην μπορώντας να αγνοήσει τον κόσμο που κατέβηκε στο δρόμο για να αντιτεθεί στον πόλεμο αλλά και στην ίδια τη βαρβαρότητα της ζωής του. Άλλωστε κρίθηκε ότι υπήρχε μια αναγκαιότητα να αναλυθούν τα πράγματα υπό ένα αντιεξουσιαστικό πρίσμα. Δεν ήταν λίγες οι φορές που εκφράστηκε μια οργή εναντίον συμβόλων της κυριαρχίας. Ο δρόμος είναι ένα από τα λίγα σημεία επικοινωνίας που έμειναν, όχι βέβαια πολύ μακριά όπως είπαμε από την κατανάλωση και την αλλοτ-

Πολιτών" παίρνει σάρκα και οστά πάνω στην "πολυ-συλλεκτική, πολύχρωμη" βάση του. Τώρα δεν υπάρχει θεωρία, ανάλυση των πραγμάτων, ταξική συνείδηση μόνο η σύγκρουση των "ενεργών πολιτών" που τυγχάνει να είναι η ιδεολογία της κυριαρχίας και πάει να κρύψει ακριβώς την ανάγκη που υπάρχει σε μια εντελώς διαφορετική εποχή, απ' αυτές του 60' και του 70', για ανάλυση, για θεωρία και επαναπροσέγγιση των σημείων όπου πητήθηκαν τα κινήματα του παρελθόντος. Αυτή η σημερινή λεγόμενη "Νέα Αριστερά", που τείνει να οικειοποιηθεί το όνομα της άλλοτε "Νέας Αριστεράς", αποσιωπά να μην γνωρίζει το νόημα της ήττας του 70'. Κι όμως με την πολυμορφία που τη διακρίνει, με το μηδαμινό λόγο της για ένα ριζοσπαστικό πρόταγμα, με τα σκουριασμένα θεωρητικά της εργαλεία και με το στα μέτρα της κομμένο και ραμμένο φέρετρό της που της ετοίμασαν και το αποδέχθηκε, ακριβώς αυτό το νόημα δεν μπορεί να το κρύψει. Αποτελεί την ίδια τη συμπύκνωση της ήττας της "Νέας Αριστεράς" του 70'. Ποιον άλλον, λοιπόν, να κατηγορήσουμε για το ότι χειραγωγεί τις αντιδράσεις του κόσμου ενάντια στο υπάρχον, αγνοεί το πτημένο παρελθόν της και πλάσσει σαν κάτι εντελώς καινούργιο και, εν τέλει, κάνει τον κόσμο να ξεχνά τη λέξη ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ; Υπάρχει, για την ακρίβεια, ένα "πρόταγμα" δικό τους που ενώνει τους πάντες κι αυτό είναι το: "Ένας Άλλος Κόσμος είναι Εφικτός" αυτό όμως περισσότερο μοιάζει με ένα στίχο γλυκανάλατου τραγουδιού παρά με ένα επαναστατικό πρόταγμα. Τα μεγάλα κεφάλια του Φόρουμ θέλουν να τελειώσουν με το βάρβαρο πρόσωπο του καπιταλισμού και να το κάνουν (να φαίνεται) πιο ανθρώπινο. Λες κι ένα σύστημα που σε εκβιάζει καθημερινά να δουλεύεις και να παράγεις κέρδος για τους κυρίαρχους μπορεί να γίνει πιο ανθρώπινο λες και ένα σύστημα που

ρίωση. Όμως ο δρόμος όπως κι ο κόσμος που κατεβαίνει εκεί δεν είναι τελειωμένη υπόθεση. Υπάρχει για μας ένα γόνιμο έδαφος και όσοι βλέπουν σε ένα πλήθος 60,000 κόσμου που κατέβηκε στο δρόμο 60,000 εθνικιστές ή απλώς καταναλωτές, έχει σίγουρα καιρό να κατέβει στο δρόμο! Ξέραμε με τι έχουμε να κάνουμε, ποια ήταν τα κυρίαρχα συνθήματα που αποσιωπούσαν τη συμμετοχή του ελληνικού κεφαλαίου στον πόλεμο του Ιράκ και προωθούσαν έναν στείρο αντί-αμερικανισμό. Αυτά τα ζητήματα προσπαθήσαμε να αναδείξουμε και επικοινωνήσαμε με κόσμο που ήταν πρόθυμος να διαβάσει τις προκηρύξεις μας και να κατανοήσει τις ενέργειές μας. Το ζήτημα δεν ήταν να περάσουμε καλά μέσα στο χαρούμενο πλήθος αλλά να διαχύσουμε τις ιδέες μας εκεί. Δε γίνεται να μην καταγγείλουμε

...Ο "ανθρώπινος" καπιταλισμός

λοιπόν αυτό το αριστερό μórφωμα που κάτω απ' την ομπρέλα του χώρεσε τους πάντες αποϊδεολογικοποιώντας τις διαδηλώσεις, μεταμορφώνοντάς τις σε καρναβάλι. Κανείς τους δεν έθιξε ότι ο καπιταλισμός είναι το σύστημα παραγωγής πολέμων, ότι ζούμε κι εμείς έναν δικό μας πόλεμο εδώ στους χώρους όπου παράγουμε και καταναλώνουμε και ότι αυτός ο πόλεμος έχει άμεση σχέση με τον πόλεμο στο Ιράκ.

Η αριστερά σήμερα είτε μιλάς για το σταλινικό-πατριωτικό της μέτωπο (ΚΚΕ) είτε για το εναλλακτικό ευρωπαϊκό με ανησυχίες (Φόρουμ, ΣΕΚ, ΣΥΝ) είτε για αυτό της υποτιθέμενης "ανατροπής" (ΝΑΡ) διατηρεί κάποιες σταθερές αξίες στην ιδεολογία της που μοναδικό στόχο έχουν πλέον όχι βέβαια τη ρήξη με το σύστημα αλλά ακριβώς τη διατήρησή του. Δε θέλουμε να αναφερθούμε στους γελοίους που βλέπουν κομμουνιστικές νησίδες ακόμη στην Κούβα και την Κίνα αλλά στις ιδέες όλων των

προαναφερθέντων που συντηρούν εδώ και χρόνια τα θεμέλια του καπιταλισμού. Αν η αριστερά του 20ου αιώνα (μέσα της εντάσσεται και η αντιεξουσιαστική θεωρία) έπρεπε να πάρει ένα μήνυμα από τις διαδοχικές νίκες και ήττες της αυτό θα ήταν η απόρριψη κάποιων ιδεών που στάθηκαν τροχοπέδη στις μάχες της και ανάμεσά τους εμείς βλέπουμε σίγουρα τις λογικές της ιεραρχίας και του συγκεντρωτισμού που έχουν παγιωθεί σήμερα σε όλες τις δομές των κομμάτων, στον κοινοβουλευτισμό και στο κράτος. Όλοι οι παραπάνω σχηματισμοί είτε πρόκειται για

κόμματα είτε για οργανώσεις διατηρούν αυτόν τον τρόπο οργάνωσης, τον ιεραρχικό-συγκεντρωτικό δηλαδή, προωθώντας τον ως μοντέλο και για την κοινωνία. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι η αριστερά του σήμερα διατηρεί όλες τις άθλιες καταπιεστικές μορφές που πηγάζουν από τις μαρξιστικές-λενινιστικές αρχές αλλά έχουν ξεχάσει το στόχο τους: την επανάσταση. Έχοντας αυτές τις αρχές ευαγγελίζονται το τέλος της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο. Πως όμως θα εξαφανιστούν οι σχέσεις εξουσιαστική και εξουσιαζόμενου όταν διατηρούνται οι ιεραρχικές δομές μεταξύ των ανθρώπων; Ανατρέχουμε σε κείμενα του 19ου αιώνα και η κριτική δυστυχώς για την υποτιθέμενη αριστερά παραμένει η ίδια: "να αρνηθούμε τις στρατηγικές των πολιτικών κομμάτων, είτε αυτές είναι εκλογικές είτε εξωκοινοβουλευτικές, και να σχηματιστεί, αντίθετα, ένα επαναστατικό κίνημα, μη αυταρχικό, απο-

